

HERDENKING HOLOCAUST

Amerikaanse Judy Kreith (58) stelt in Antwerpen documentaire voor over haar familie

Film toont vergeten verhaal van naar Cuba gevluchte Belgische Joden

De wereld heeft gisteren de bevrijding van het uitroeiingscentrum Auschwitz-Birkenau herdacht. 27 januari is daarom wereldwijd erkend als de officiële herdenkingsdag voor de Holocaust. Museum Kazerne Dossin in Mechelen deed mee met onder meer de Europese première van de documentaire *Cuba's Forgotten Jewels*, in UGC Antwerpen. De film toont hoe een deel van de Belgische Joden naar Cuba vluchtte en er de diamant-industrie deed floreren.

Het ging om een samenwerking tussen Kazerne Dossin, het Red Star Line Museum, het Vredescentrum en het Antwerp World Diamond Centre. De film vertelt het verhaal van een deel van de Joodse gemeenschap uit België, die tijdens de Tweede Wereldoorlog op Cuba terecht kwam. Zij richtten er diamantfabrieken op waarmee ze werk creëerden voor zowel de Joodse vluchtelingen als de lokale bevolking.

De film werd gemaakt door Robin Truesdale en Judy Kreith. De moeder van Judy, Marion Finkels, kwam zelf als 14-jarige in Havana terecht en ging er aan het werk in de diamantindustrie. Judy Kreith (58) vertelde het verhaal van haar moeder exclusief aan uw krant.

Groeiende haat

“Een nonkel van onze familie die in Duitsland woonde, waarschuwde ons dat de nazi's alle mensen van Joodse afkomst zouden oppakken”, vertelt Judy Kreith. “Hij zorgde ervoor dat mijn grootvader uit België kon wegvlugten. Hij kwam in het zuiden van Frankrijk in een kamp terecht waar hij relatief veilig was.”

“Mijn grootmoeder en mijn toen 14-jarige moeder bleven alleen achter in Brussel. Alle dagen werden ze geconfronteerd met de groeiende haat ten opzichte van Joden. Als klein meisje werd mijn moeder constant beschimpt toen ze naar school wandelde. Haar kleine bruine koffertje was haar enige houvast tijdens die wandeling. Ze stelde zich voor dat ze op reis ging, wat haar wat minder droevig maakte. De situatie werd echter onhoudbaar. Dus zochten mijn moeder en grootmoeder ook een uitweg. Uiteindelijk raakten ze op een trein richting het zuiden van Frankrijk. Het plan was om daar op zoek te gaan naar mijn grootvader. Onderweg werden ze gewaarschuwd dat er wel eens Duitse soldaten aan de eindhalte zouden kunnen staan. Ze besloten met een aantal mensen om een halte vroeger af te stappen. Die beslissing redde hun leven.”

“Al snel werden ze herenigd met mijn grootvader. Samen besloten



Judy Kreith met het koffertje van haar moeder.



Links: de moeder van Judy en de vader van Michel Fischler. Rechts: zichzelf. FOTO'S JORIS HERREGODS

Judy Kreith

Filmmaakster

“Alle dagen werd mijn moeder als klein meisje beschimpt. Haar kleine bruine koffertje was haar enige houvast.”

ze om verder naar het zuiden te vluchten”, aldus Kreith. Via een lange voettocht door Spanje kwam de familie in Portugal terecht. “Daar nam mijn familie een boot

naar Cuba. Ze hadden het geluk dat daar in 1940 president Batista aan de macht kwam. Batista liet de Joden toe in zijn land. Ze werden er opgevangen in gesloten kampen. Diegenen die er de middelen voor hadden, konden hun vrijheid kopen. Honderden Joden uit België kwamen op die manier in Havana terecht. Geen van hen had de bedoeling om er lang te blijven. De eindbestemming was voor de meesten de Verenigde Staten. Anderen wilden na de oorlog terugkeren naar België.”

Diamantindustrie

Maar de transitieperiode duurde veel langer dan gehoopt. “Al snel ontstond er daardoor een diamantindustrie op Cuba. President

Filmmaakster schenkt koffertje van moeder aan Kazerne Dossin

Filmmaakster Judy Kreith schenkt vanavond een reiskoffertje aan het Museum Kazerne Dossin. Het koffertje is van haar ondertussen 91-jarige moeder. Ze wandelde er als klein meisje mee naar school. Het koffertje was haar houvast wanneer mensen haar raar bekeken omdat ze Joodse was. Dit weekend zag Judy Kreith ook Michel Fischler terug, die eerder al enkele stukken schonk aan het museum. Hij is de zoon van Bram Fischler. Die stapte als 16-jarige jongen eveneens op de boot naar Cuba. Toen hij na de oorlog terugkeerde naar België, ontdekte hij dat de rest van zijn familie het niet overleefd had. Het verhaal van de eerste ontmoeting tussen Fischler en Kreith is heel bijzonder. Toen Judy Kreith een lezing gaf over de Belgische Joden in Cuba, kwam er nadien een man tot bij haar die vertelde dat zijn vader precies hetzelfde had meegemaakt.

Achteraf bleek dat de moeder van Judy en de vader van Bram zelfs goede vrienden tijdens hun periode in Cuba. De foto's van hun ouders lijken als twee druppels water op die van hen. (wabo)

Ongeveer 69.000 gele hesjes komen op straat in Frankrijk

In heel Frankrijk hebben zaterdag ongeveer 69.000 gele hesjes gedemonstreerd, voor de elfde zaterdag op rij. Vorige zaterdag waren dat er nog 84.000, zegt het ministerie van Binnenlandse Zaken. Minister van Binnenlandse Zaken Christophe Castaner veroordeelde het geweld door “relschoppers verkleed als gele hesjes”. Volgens de definitieve cijfers waren er in Parijs vierduizend mensen, tegenover zeventien duizend vorige week. Ook op andere plaatsen kwamen telkens enkele duizenden mensen bijeen, onder meer in Marseille en Lyon. (blg)

Tien keer meer Britten willen Belg worden door Brexit

Voor het referendum rond de Brexit, op 23 juni 2016, zei professor David Webber aan iedereen die het horen wilde dat hij Belg zou worden als Groot-Brittannië uit de Europese Unie zou stappen. Hij was lang niet de enige die er zo over dacht. Sinds juni 2016 werden 2.689 Britten Belg. In dezelfde tijdspanne vóór het Brexit-referendum waren dat er 288, bijna tien keer minder. Dat blijkt uit cijfers van de FOD Binnenlandse Zaken. 2017 was met 1.306 aanvragen het hoogtepunt, maar ook in 2018 kozen duizend Britten ervoor om de Belgische nationaliteit aan te nemen. (poi)

Venezuela: president wil niet weten van verkiezingen

De Venezolaanse president Nicolas Maduro heeft zondag het verzoek van de Europese Unie verworpen om binnen acht dagen nieuwe verkiezingen te plannen. “Niemand kan ons een ultimatum stellen”, zo zei hij. Zaterdag gaven Frankrijk, Duitsland en Spanje Maduro acht dagen de tijd om vrije en eerlijke verkiezingen aan te kondigen. Zo niet zouden ze parlementsvoorzitter Guaido erkennen als de leider van Venezuela. De minister van Buitenlandse Zaken, Jorge Arreaza, verwierp de deadline zaterdag al. Hij zei dat het land “uitstekende vrienden” heeft op wie het een beroep kan doen om zich te verdedigen. (blg)

State of the Union zal morgen nog niet plaatsvinden

De State of the Union, de jaarlijkse toespraak van de Amerikaanse president in het Huis van Afgevaardigden, zal niet op dinsdag plaatsvinden zoals eerder gepland. Wanneer voorzitter Nancy Pelosi president Donald Trump dan wel zal uitnodigen voor zijn State of the Union, is niet duidelijk. Die werd uitgesteld vanwege de aanslepende shutdown van de overheidsinstellingen, waardoor het niet mogelijk was om beveiliging te voorzien. Er is intussen wel een akkoord over de tijdelijke opschorting van de shutdown, maar een nieuwe datum voor de toespraak is er dus nog niet. (blg)